

Nr 193.

Av herr **Lindhagen**, om framställning till Kungl. Maj:t att vid revision av lapplagstiftningen denna revision må förstärkas med effektiv representation av lappar.

År 1920 motionerade jag (motion I: 208) om anhållan hos regeringen, att en utsedd kommitté för revision av lapplagstiftningen måtte, även såvitt rör revisionsarbetet i sin helhet, förstärktes med en effektiv representation, minst tre personer, i enlighet med den av lapparnas landsmöte i februari 1918 till regeringen framförda önskan, samt att därvid lapparnas egna önskningar om val utav representanter i möjligaste mån inhämtades. Riksdagen anhöll i anledning härav, att berörda kommitté måtte även såvitt rörde revisionsarbetet i sin helhet förstärkas med en effektiv representation av lappar.

En liknande inblandning i regeringens kommittéväsande hade mig veterligen icke förr ägt rum. Behovet var emellertid så påfallande, att riksdagen kände sig uppfordrad till denna erinran.

Beställningen effektuerades men kommittén kringgick den sedan på visst sätt genom att tillsätta ett arbetsutskott, i vilket ej någon av de utsedda lapparna insattes.

År 1930 motionerades av mig i riksdagen (motion I: 211) om tillrättläggande av vissa missförhållanden i lappfrågan inom Norrbottens län samt övervägande av lämplig ordning, för att »enhetligt och praktiskt anknyta lappförfattningarna till det levande livet».

Riksdagen beslöt en skrivelse i syftet. En kommitté utan medlemskap för lappar kom till stånd. Undersökningen skulle utsträckas även till Västerbottens och Jämtlands lappmarker.

I en petition i början av november 1933 till Konungen krävde regeringen uppvaktande representanter för alla tre lappmarkerna vissa direktiv, om vilka i bilagorna B och C till följande motion 1937 I: 194 förmäles. Bland annat äskades representation i nämnda kommitté för lapparna, vilket dock ej föranlett någon åtgärd.

Vid yrkandet har ej fästs avseende. Petitionärerna fingo hjärtligt företräde hos regeringen vid sittande bord, på sätt bilden efter bilagan A till nästa motion utvisar.¹

Året 1936 inkommo kommitterade med sitt förslag i ett omfattande betänkande.

Lapparna ha således ej varit i tillfälle att genom egna utsedda målsmän bevaka sina intressen och erfarenheter. Deras hjälpare, redaktören för »Samefolkets egen tidning» Torkel Tomasson, tjänsteman hos länsstyrelsen i

¹ Statsministern Hansson ordförande samt statsråden Schlyter, Wigforss, Sköld och Leo. Bilden ej reproducerad.

Falun, samt kyrkoherden G. Park i Stensele, båda lappar till börden, ha därför, den förre i berörda tidning och den andre i tidningen Norra Westerbotten utvecklat Samefolkets syn på det avgivna betänkandet (se bil. D och E vid nästföljande motion).

Officiellt har utlåtande över betänkandet infordrats endast från ordningsmän i lappbyar. De förenämnda två talesmännen för lapparna, för vilkas talan de alltid gå i spetsen, ha nu således avgivit utlåtanden för lapparna. *Dessa utlåtanden kunna då anses som lappbefolkningens reservation till det utgivna betänkandet* (se bil. D och E till motionen 194). Dessa reservationer böra således också i tryck utkomma till statsmakternas kännedom såsom ett komplement till betänkandet. De bifogas därför här på begäran såsom bilagor till denna motion.

Det i denna motion framhållna missförhållandet bör föranleda, att riksdagen, som får sig förelagda propositioner liksom andra utredningar i framtiden om lappväsendet, bör en gång för alla erinra hos Kungl. Maj:t om lämpligheten, att fast av lapparna utsett medlemskap även för lappar (same) bör äga rum i kommittéer och andra utredningar, som beröra deras förhållanden.

Till stöd för denna motion åberopas jämväl de fem bilagorna A—E vid motionen I: 194.

Det hemställes alltså,

att riksdagen ville anhålla, att — liksom skedde på riksdagens begäran 1920 — även i fortsättningen, vid revision genom kommitté av lapplagstiftningen och vad därtill hörer, denna revision, även såvitt rör arbetet i sin helhet, må förstärkas med en effektiv representation i kommittén av lappar.

Stockholm den 24 januari 1937.

Carl Lindhagen.